

شهادت نامه‌های قاریخی

ترجمه: صفر تقی‌زاده

امروز بهتر می‌فهمم

۳۳

اظهارات و شهادت‌های زیر نمایانگر فجایع بی‌شماری است که در جنگ ویتنام به دست اعضاء موسوم به رسته «قوای بیبر» وابسته به «واحد نخبگان» ارتش امریکا در ویتنام صورت گرفته است. این مطالب را دو تن از نویسنده‌گان نشریه تولید و بلید به نام‌های مایکل دی. سالا و میچ ویس در گفت و گو با سربازان و افسران امریکایی تهیه کرده‌اند و سال گذشته همراه با مقاله‌هایی در این زمینه در این نشریه به چاپ رسیده است.

اعضاء «واحد نخبگان» گویا صدها تن از مردم غیر نظامی را کشته‌اند و دست کم بیست جنایت جنگی دیگر را طی هفت ماه در سال ۱۹۶۷ مرتکب شده‌اند. ارتش امریکا سپس به مدت چهار سال و نیم تحقیقاتی در این باره انجام داد که در سال ۱۹۷۵ به پایان رسید. اما نتایج این تحقیقات و یافته‌ها در جایی منتشر نشد و هیچ یک از متهمان به طور رسمی مجازات نشدند. بسیاری از مدارک مربوط به این وقایع، از جمله شهادت نامه‌های زیر، هرگز یکسره غیر محروم‌انه اعلام نشده‌اند. این مطلب از مجله فرهنگی، ادبی، اجتماعی هارپرز سال ۲۰۰۴ گرفته شده است.

از اظهارات للاند ویلیام کارپنتر

۱۹۷۳ ژانویه ۱۸

— در ایامی که عضو رسته «قوای بیر» بودید، آیا در گیری‌هایی هم بود که به نظر شما به کشنده اعلیل شدن غیر موجہ، افرادی بینجامد؟

بله، بسیار، کمی تحمل کن تا بعضی از آن‌ها را برایت تعریف کنم. حدود اواسط ماه اوت سال ۱۹۶۷ بود که رسته نظامی «قوای بیر» وارد ده کوچکی با شش هفت کلبه چوبی و کلبه پوشیده از پوشال شد. همان طور که از میان ده می‌گذشتیم، چند زن و بچه ویتنامی را دیدیم و در یکی از کلبه‌ها، یک دختر سیزده یا چهارده ساله یا چهارده ساله ویتنامی هم بود. یک ساعتی بعد، سرباز سه میله باز ویژه کنست گرین به سراغ من آمدند و گفتند که آن دختر ویتنامی را مجبور کردند که میل جنسی هر دو آن‌ها را از راه دهان ارضا کند، بعد گلوبیش را بریده‌اند و او را کشته‌اند. دلیل وجود نداشت که حرف‌های یه بارا و گرین را باور نکنم، چون این کارها سابقه داشت و از آن‌ها بر می‌آمد. غروب آن روز چند نفر دیگر در رسته ما درباره اقدام یه بارا و گرین برای ارضا کردن خود توسط آن دخترک ویتنامی حرف می‌زدند و قاه قاه می‌خندیدند.

۳۴

— آیا به «قوای بیر» دستور داده شدم بود که «هر جنبنده‌ای را که دیدید بکشید»؟
بله، ستوان هاوکینز این دستور را به «قوای بیر» داد. یادم می‌آید روزی داشتم در یک ده کوچک مسکونی که چند زن و مرد کشاورز ویتنامی در آن زندگی می‌کردند قدم می‌زدیم. آن‌ها در سمت راست ما بودند و در همان لحظه دشمن از رو به رو به سوی سربازان جبهه مقدم رسته ما شلیک کرد و هاوکینز بی‌درنگ دستور داد همه کشاورزان جبهه راست را به گلوله بینندند. ما حدود ده کشاورز را در جا کشتم و بعد تیراندازی را متوقف کردیم. می‌دانستیم که آن کشاورزان اسلحه‌ای نداشتند اما چون هاوکینز دستور داده بود آن‌ها را به رگبار بستیم.

— خود شما شنیدید که هاوکینز دستور کشنده ای کشاورزان را داد؟
نه، دستور از سوی هاوکینز به میان افراد رسته می‌رسید و در ستون سرباز به، هر سرباز به نفری که پشت سرش بود دستور را می‌رساند. یادم نمی‌آید سرباز جلویی من چه کسی بود. من نفر آخر نیروی امنیتی خط عقب جبهه بودم، این بود که کسی دیگری نبود که دستور را به او برسانم. روال معمول «قوای بیر» این بود که وقتی به مأموریتی اعزام می‌شوند، هر جنبنده‌ای را که می‌بینند سر به نیست کنند.

از اظهارات جیمز آر. بارفت

۲۷ نوامبر ۱۹۷۴

از آخرین باری که با شما حرف زدم، یعنی از ۲۷ آوریل ۱۹۷۳ تا امروز همین طور وقایع بسیاری را که در جمهوری ویتنام شمالی رخ داده بود به یاد می‌آورم و درباره آن‌ها فکر می‌کنم. امروز بسیاری از آن وقایع را می‌توان در زمرة جنایات جنگی طبقه‌بندی کرد. فکر می‌کنم که گروهبان هارولد تراوت یا هاوکینز می‌توانستند جلو بسیاری از این اتفاقات را بگیرند اما این دو در واقع نه تنها این اعمال را نادیده می‌گرفتند بلکه گاهی حتی آن‌ها را تشویق هم می‌کردند. دلیل این که من می‌کوشم حالا این چیزها را روشن کنم بیشتر این است که من و دیگران در حالی دستورهای افراد مافوق مثل تراوت را برای کشتن مردم اجرا می‌کردیم که اصلاً ضرورتی برای انجام این کار وجود نداشت. ما این دستورها را اجرا می‌کردیم و اگر من یا بعضی از دیگرانی که با این مسایل درگیری داشتند هنوز در ارتش بودیم، مشمول این قانون می‌شدیم که به اتهام جنایات جنگی سروکارمن به دادگاه کشیده شود.

— ممکن است یکی از آن وقایع را تعریف کنید؟

زمانی در طول نیمة دوم سال ۱۹۶۷، اطلاع پیدا کردیم که یکی از مقامات ارشد ویت‌کنگ یا ارتش ویتنام شمالی، در محدوده منطقه عملیاتی ما زندگی می‌کند. به طریقی محل زندگی این افسر ویت‌کنگ یا افسر کره‌شمالی را در کلبه‌ای پوشیده از پوشال شناسایی کردیم و افراد رسته ما به فرماندهی تراوت چیزی حدود چهار روز اطراف آن کلبه به کمین نشستند و چند بار ما، از جمله شخص خودم به این کلبه رفتیم و از همسرش سراغ او را گرفتیم، اما زن هیچ‌گاه با ما همکاری نکرد. گمانم روز چهارم بود که به درون کلبه رفتیم و او ناگهان از آنجا بیرون پرید و پا به فرار گذاشت و توانست از چنگ ما بگیریزد. پشت سرشن تیراندازی کردیم که تیری به او اصابت نکرد و این آخرین باری بود که او را دیدیم. تراوت که حسابی از کوره در رفته بود گفت که کلبه را آتش بزنیم. زن را با نوزادی پنج شش ماهه بیرون آوردیم. پیره زنی هم نمی‌دانم از کجا پیدایش شد. بعد کلبه را به آتش کشیدیم که با خاک یکسان شد. وقتی خانه در حال سوختن بود، زن به رعشه افتاد و پیشکی که با ما بود مقداری قرص یا کپسول به او داد که آرام گرفت. بعد تمامی رسته با هر دو زن و آن بجهه از آنجا حرکت کردیم و حدود دویست یا سیصد متر از محل دور شدیم و مقابل خانه دیگری ایستادیم. من و تراوت و سه نظامی دیگر، آن دو زن و بجهه را به داخل خانه بردیم. تراوت به من گفت که به افراد رسته بگوییم همان جا استراحت کنند. بعد دیدم

که تراووت و آن زن جوان با هم به پناگاه زیرزمینی رفتند. پنج دقیقه بعد یا شاید کمی دیرتر تراووت تنها بیرون آمد و چیزی گفت شبیه این جمله که «عجب تکه معزکه‌ای بود.» تلویح‌آمی خواست بفهماند که از او گام گرفته است. یکی دو ساعتی بعد، تراووت از کلبه بیرون آمد و گفت که باید آن زن را بکشیم. در آن لحظه جوابش را ندادم و تراووت به سراغ رسته رفت و گفت که آماده حرکت شوند. بعد آمد و به من گفت کمی دست نگه دارم تا رسته راه بیفتد و بعد تیر خلاص را بزنم. در این موقع به تراووت گفتم که به راستی قصدش جدی است یا دارد شوخی می‌کند و او جواب داد «نقره داغش کن.» اصطلاح «نقره داغش کن» یکی از اصطلاحات مورد علاقه‌ او بود. خودم را آماده رفتن کردم و بعد رسته راه افتاد. نمی‌دانم زن چگونه از خانه بیرون آمد و من یکهو او را در آستانه در دیدم. تفنگ‌ام ۱۶ را برداشتم و به او نشانه رفتم و تیری به سینه‌اش شلیک کردم. از پا افتاد و من سرم را برگرداندم و دیدم تراووت پشت سرم ایستاده و همه چیز را دیده است. زن را همان‌جا رها کردیم و خودمان را به افراد رسته رساندیم.

—آقای بارت، چرا آن زن را با تیر زدی؟

چون تراووت دستور داده بود و من دستور او را اجرا کردم.

۳۶

—مجبور بودی دستور را اجرا کنی؟

در آن لحظه فکر می‌کردم باید دستورش را اجرا کنم، چون که به ما این طور گفته بودند. امروزه بهتر می‌فهمم.

نمی‌دانیم یک دستور غیرقانونی چیست یا اگر از چنین دستوری سر پیچی می‌کدم وقتی عضو «قوای ببر» در جمهوری ویتنام شمالی بودم، عواقبیش چه خواهد بود؟

—وقتی به آن زن شلیک کردی، چه احساسی داشتی؟

احساس می‌کردم که کار درستی نمی‌کنم، اما فکر می‌کردم دارم وظیفه‌ام را انجام می‌دهم. وقتی او را با تیر زدم به سراغ افراد رسته رفتم و دیگر درباره‌اش فکر نکردم. آن روز برای من مثل هر روز دیگری در ویتنام بود.

—ممکن است زنی را که با تیر زدی توصیف کنی؟

بیست و دو یا بیست و سه ساله بود، با قامی متوسط. به گمانم موهای کوتاهی داشت یا موهایش را پشت سرش بسته بود. اندام متناسبی داشت و از میان زن‌هایی که در آن منطقه دیده

بودیم خوش برو روتیر به نظر می‌رسید.

— تراووت به چه دلیلی می‌خواست زن را بکشد؟ جداً نمی‌دانم.

— روابط تو و تراووت چگونه بود؟

بیشتر اوقات خوب بودیم. من با تراووت مشخصاً هیچ مشکلی ندارم، اما خیلی وقت‌ها به ما دستورهایی می‌داد که درست نبود. هدف من با این حرف‌ها این است که به مقامات ارتش توصیه کنم مراقب چنین افرادی باشند، نفوذ و رهبری شخصیت‌هایی مثل تراووت ممکن است به خلافکاری‌های بیشتری بینجامد. من این حرف را جدی مطرح می‌کنم.

از اظهارات مایکل جد. الومز

۱۹۷۴ زانویه

۳۷

— آقای الومز، گفته شده است که یکی از اعضاء «قوای بیرون» در ماه نوامبر سال ۱۹۶۷ گلوی یک نوزاد ویتنامی را بریده و او را کشته است. در این باره اطلاعاتی داری؟
بله. من خودم البته شاهد این ماجرا نبودم، اما سربازیه بارا جزئیات واقعه را برایم شرح داد.
او گفت که بچه را کشته است. دستبندی هم به دست داشت که می‌گفت از آن بچه گرفته است. از تعریف کردن واقعه خیلی لذت می‌برد و به آن فخر می‌فروخت. یه بارا دستبند فلزی را نگه داشته بود و مورد استفاده قرار می‌داد و به گمانم دقعاً آخری که او را دیدم دستبند را به دست داشت.

— وقتی گفت بچه را کشته حرفش را باور کردی؟

بله، کاملاً باور کردم. من در همان ایام به چشم خود دیدم چگونه گوش مردی را برید. یه بارا جلوش زانو زد و با یک تیغ ریش تراشی شروع کرد به بریدن گوش مرد. سرم را که برگرداندم دیدم کارش را تمام کرده و دستانش آغشته به خون است و گوش را هم در دستش گرفته است. بعد گوش را در گیسه‌ای چیزی گذاشت؛ بعدها دیدم که چند گوش آدمی را در ظرفی شیشه‌ای نگه داشته است.

— هیچ وقت دیدی که یه بارا یک کیسه جیره‌بندی داشته باشد و گوش آدمیان را که نخ کرده همراه با دندان طلای آدمها در آن نگه داشته باشد؟

بله، دست کم یک بار دیدم، شاید هم چند بار. گوش‌های نسبتاً زیادی در کیسه‌ای نگه داشته بود و مشتی هم دندان طلا در یک کیسه پارچه‌ای ریخته بود. یادم می‌آید یه بارا تعریف می‌کرد که با مشت و لگد به سر و صورت افراد کوییده تا دندان‌های طلاشان را بیرون بیاورد. حالا هم می‌خواست دندان‌ها را یا پیش خودش نگه دارد یا آن‌ها را برای اعضاء خانواده‌اش بفرستد که آن‌ها را ذوب کنند.

— هیچ وقت پیش آمد که مکالمات بی‌سیم در باره نگه داری افراد زندانی را بشنوی؟
بله، در همین ایام به یک مکالمه بی‌سیم با گردن خودمان گوش دادم. پرسیده بودند که با یک فرد دستگیر شده زندانی چه باید بکنیم. جوابی که آمد چیزی شبیه این دستور بود که با او مثل اسپی که یک پایش شکسته رفتار کنند، یا چیزی در این مایه‌ها. قرار شد گرین مراقب زندانی باشد، اما او شورش را در آورد و مدام تهدیدش می‌کرد که او را خواهد کشت. دست و پای زندانی را طناب پیچ کرده بود و به دهانش، دهان‌بندی زده بود. با یک چاقو شکنجه‌اش می‌داد و چاقو را به زیر گلویش می‌گذاشت و هر بار خراشی به آن می‌داد و عاقبت گلو را گوش تا گوش برید و او را کشت. الآن یادم نیست که غیر از خودم مشخصاً چه افراد دیگری شاهد ماجرا بودند اما این را می‌دانم که چند نفری حضور داشتند.

— تا آنجا که خبرداری، این وقایع را به مقامات بالاتر هم گزارش می‌کردند؟
شک دارم، چون که هم افسران گروهان و هم افسران گردن در واقع این اعمال را ندیده می‌گرفتند. مقامات بالاتر به افراد رسته «قوای ببر» گفته بودند که وقتی به منطقه‌ای وارد می‌شویم، هر جنبه‌ای اعم از مرد، زن یا کودک را باید بکشیم، چون قرار نبود کسی در آن مناطق زنده بماند. مدام به ما می‌گفتند که چه سر بازان خوب و نمونه‌ای هستیم، چگونه افراد رسته ما همیشه از همه عالی ترند و ما وظایفمان را چه خوب انجام می‌دهیم.